

Adoptă o Casă
LA ROȘIA MONTANĂ

Adoptă o Casă la Roșia Montană raport anual / 2023

ARA – Arhitectură. Restaurare. Arheologie este o organizație profesională neguvernamentală înființată în 2006, cu scopul de a contribui la protecția și punerea în valoare a patrimoniului cultural pe cale de dispariție și de a realiza schimbări pozitive în mod direct prin proiectele pe care le derulează: www.simpara.ro

Proiectele noastre variază de la cercetarea asupra patrimoniului construit la lucrări directe de documentare și conservare care implică comunitățile tradiționale locale, la școli de vară dedicate educației și formării, cu accent pe vernacular și experimental și până la **Simpozionul anual „Arhitectură. Restaurare. Arheologie”** sau la publicarea revistei științifice anuale **Caiete ARA / ARA Reports** și a altor studii și rapoarte de cercetare.

- Programul celor 3 zile de comunicări științifice din cadrul celei de-a **24-a ediții a Simpozionului ARA (2024)** este disponibil aici: <https://simpara.ro/ARA-24-program-632.htm>
- **Revista Caiete ARA** a reușit să devină o prezență remarcată în termeni pozitivi de către mediile academice internaționale. Exemplare numerelor apărute până acum se află astăzi în bibliotecile unor importante instituții de cercetare și universități din Europa. **Caiete ARA nr 14 (2023)** este disponibil aici: <http://www.simpara.ro/Caiete-ARA-14-630.htm>

Ne-am implicat constant în protejarea patrimoniului cultural remarcabil din Roșia Montană, Patrimoniul Mondial UNESCO, prin cercetare și conservare, prin acțiuni comunitare și promovare publică a sitului, prin publicații de specialitate sau pentru publicul larg sau advocacy - **prin programul Adoptă o Casă la Roșia Montană, inițiat în 2012.**

Roșia Montană, jud. Alba
ianuarie 2024

Întocmit de:

Virgil Apostol (manager de program, ARA)

Claudia Apostol (coordonator voluntari, ARA)

DESCRIERE GENERALĂ A ACTIVITĂȚILOR

Adoptă o Casă la Roșia Montană este un program de salvare și protecție comunitară și de patrimoniu cultural dedicat sitului Roșia Montană și satelor învecinate.

A fost inițiat în 2012 de către **ARA – Arhitectură. Restaurare. Arheologie** în parteneriat cu organizații locale, grupuri și meșteri din zonă.

Programul face legătura între proprietari locali ai clădirilor istorice, donatori și voluntari interesați. Adoptă o Casă are ca scop protejarea și promovarea mediului istoric spectaculos al sitului, cu accent pe patrimoniul construit, și să se asigure că este bine îngrijit și transmis generațiilor viitoare.

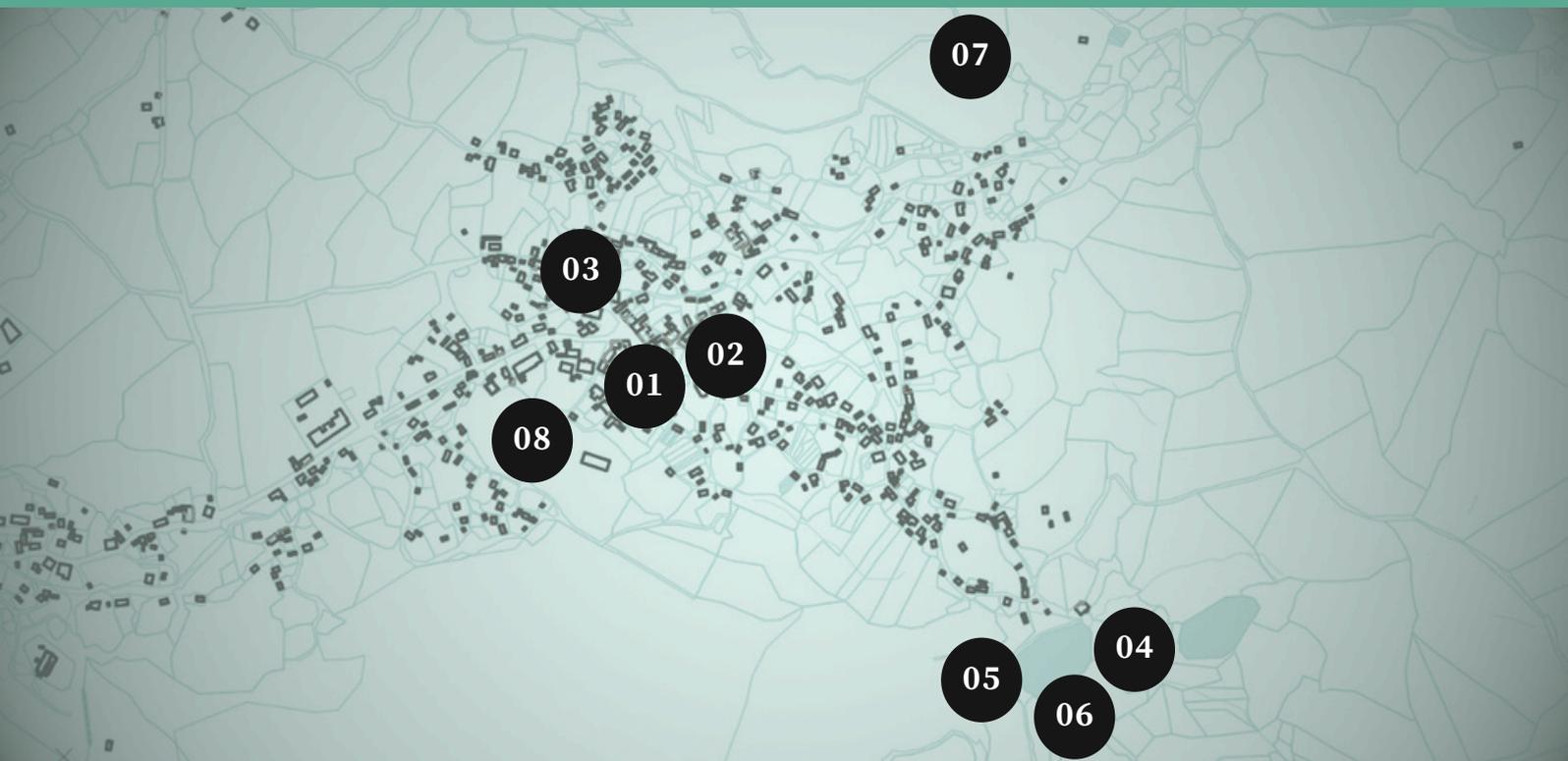
Ajuns la a 12-a ediție în 2023, programul a continuat pe de o parte lucrări care au debutat în campaniile anterioare, dar a și deschis noi puncte de lucru, detaliate în paginile următoare. Pe lângă aceste acțiuni de intervenție directe, în sit, programul presupune o serie de alte activități care asigură proiectarea, avizarea și organizarea intervențiilor, activități susținute de echipa de proiect și de colaboratori de specialitate, pe diferite domenii.

O altă componentă importantă a programului este cea de promovare a acțiunilor noastre și a valorii patrimoniului de la Roșia Montană, componentă pe care am avut ocazia în 2023 să o prezentăm în fața unui public foarte interesat, nu doar punctual de Roșia Montană dar și de patrimoniul european în general.

Anul 2023 a adus pentru echipa programului o importantă distincție: am fost profund onorați să primim **primul premiu european oferit în memoria lui Costa Carras**, un excepțional campion al protejării și promovării patrimoniului european. **Europa Nostra**, federația pan-europeană a organizațiilor de patrimoniu și **Elliniki Etairia**, organizația înființată de Costa Carras, au considerat, alături de juriul format din specialiști din domeniu, că **Asociația ARA – Arhitectură. Restaurare. Arheologie** merită această recunoaștere pentru activitățile noastre din Roșia Montană: programul Adoptă o Casă și toate acțiunile care i-au precedat.

Motivați de această importantă distincție, am răspuns invitației de a lua parte la două evenimente importante din calendarul european al patrimoniului: **European Heritage Hub** la Belgrad, precum și la evenimentele ample prilejuite de decernarea premiilor europene anuale pentru patrimoniu de la Veneția: **European Heritage Summit**, cu două prezentări ale programului Adoptă o Casă în contexte diferite (**European Heritage Hub Community of Practice Forum**), alături de organizații importante, active la nivel mondial în domeniul protecției patrimoniului cultural.

PUNCTE DE LUCRU

În anul 2023, activitățile practice s-au derulat pe un număr de 8 șantiere / puncte de lucru, luând parte la activități de desfacere zidării și tencuieli improprii, rosturi cu mortar pe bază de var, tencuieli de var, lucrări de dulgherie și restaurare tâmplării istorice, pavaje de piatră etc.

PUNCTE DE LUCRU

01

Casa parohială unitariană (391): lucrări de pavaj în curtea gospodăriei și amenajarea unui grup sanitar suplimentar pentru infrastructura necesară funcționării taberei de voluntari.

02

Biserica Reformată (400): am sprijinit continuarea lucrărilor întrerupte pe parcursul anului 2021 și 2022. Au fost finalizate lucrările de pardoseli interioare, de completare a lacunelor de zidărie, lucrările preliminare de profile trase și tencuieli, acoperirea cu șindrila a turnului, introducerea sistemului de colectare a apelor pluviale, canalizarea acestora și introducerea paratrăsnetului.

03

Casina (329): lucrări de completare a elementelor din lemn dispărute (stâlpi, grinzi), au fost realizate fundații pentru stâlpi, a fost reparat local sistemul de colectare a apelor pluviale și completată învelitoarea în zonele în care aceasta lipsea. Cu ocazia realizării acestor lucrări a fost reparat sistemul de canalizare și apă rece, fiind realizate bransamentele necesare.

Design&Build: au fost realizate mai multe inserții cu caracter informativ/de repaos, dintre care:

- proiectarea suporturilor și grafica a **15 panouri explicative** pentru incinta fostei Întreprinderi miniere și a exponatelor exterioare.
- În urma consultării cu comunitatea care organizează anual serii de evenimente cu public, a devenit necesară proiectarea și execuția unei infrastructuri corespunzătoare pentru aceste evenimente.

04

- zona în care s-a desfășurat evenimentul, Tăul Brazi, a fost mobilată cu două elemente de infrastructură și promovare a patrimoniului tehnic local. A fost realizată o „ramă” de dimensiuni mari, care să încadreze și să sublinieze elementul de patrimoniu tehnic industrial – lacul artificial Tăul Brazi.

05

- Pentru acest obiectiv au mai fost realizate două grupuri sanitare și **scena pentru evenimente muzicale**.

06

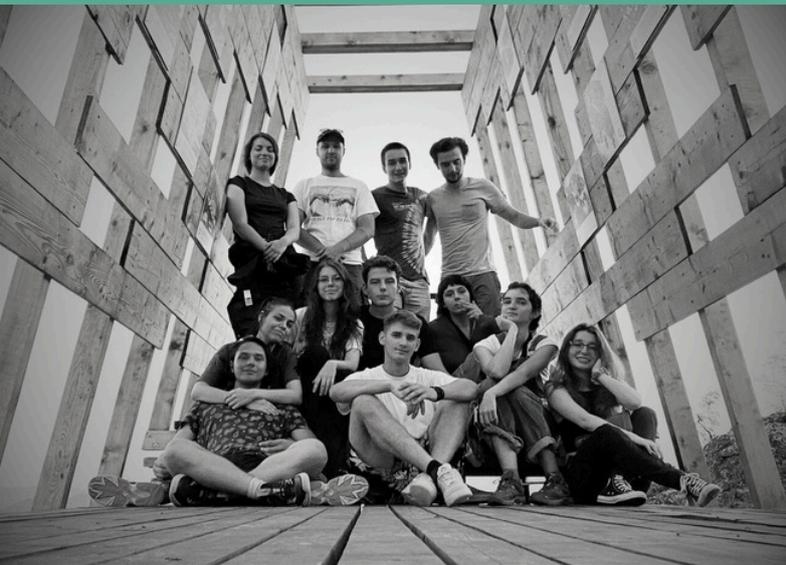
- De asemenea, **un leagăn de mai mari dimensiuni** din lemn a fost configurat și poziționat astfel încât topografia și elementul de patrimoniu industrial să fie cât mai vizibile în momentul utilizării leagănelui.

07

- Au fost făcute și lucrări de întreținere la **punctul de belvedere** realizat cu un an în urmă - tratarea suprafețelor de lemn cu substanțe protective la factorii de mediu.

08

Capolna (Capela Bisericii romano-catolice): În Campania 2023 au fost realizate lucrări de asigurare structurală prin realizarea injectărilor și a rețeserilor fracturilor în zidărie.

53 VOLUNTARI ÎNSCRIȘI

Înscrierile se fac anual pe bază de chestionar deschis, nu presupun taxă de participare iar cazarea și masa sunt oferite de organizator.

78% STUDENȚI SAU ABSOLVENȚI AI FACULTĂȚILOR DE ARHITECTURĂ

Deși participarea este deschisă oricui dorește să ia parte la activitățile noastre, majoritatea voluntarilor provin de la facultăți de arhitectură sau asociate domeniului conservării patrimoniului.

VOLUNTARIII ADOPTĂ O CASĂ

44%

din voluntarii înscriși în 2023 au mai participat la cel puțin una dintre campaniile anterioare.

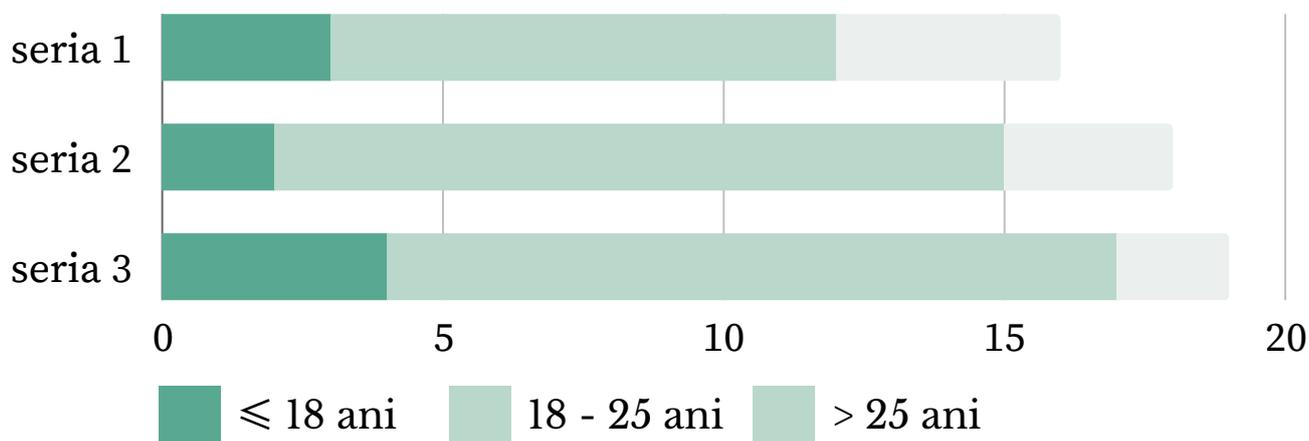
33% au mai participat în trecut la cel puțin alte două campanii. Printre ei, voluntari care vin la Roșia Montană pentru a 5-a oară consecutiv, în cadrul programului.

Programul nostru este gândit ca o platformă de interacțiune, schimb de experiență și cunoștințe între persoane cu diverse calificări sau abilități și persoanele interesate să deprindă astfel de cunoștințe, precum și proprietari sau administratori ai diverselor obiective care îți propun să intervină asupra imobilelor sau care necesită asistență în acest proces.

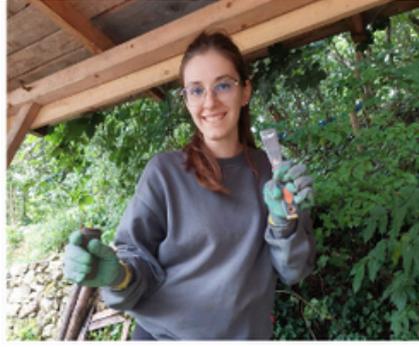
Toate aceste activități sunt puse în mișcare prin aportul voluntarilor, în primul rând, care provin din medii și contexte diverse, însă cu precădere sunt studenți ai facultăților de arhitectură sau urmează forme de studii de aprofundare în domeniul conservării restaurării patrimoniului.

De remarcat este interesul sporit manifestat în ultimii 2 ani de participanți din ce în ce mai tineri - elevi de liceu implicați în programe de voluntariat sau tineri care abia acum se pregătesc să aleagă o specializare în domeniul arhitecturii.

Toți acești voluntari iau parte nu doar la activități practice (direct pe șantierele de restaurare / reparații), dar și la prezentări teoretice susținute de echipa de proiect sau de invitați din rândul partenerilor noștri - pe teme legate de arheologie, conservare, istoria artei etc. O altă componentă a programului sunt vizitele de șantier, cu prezentarea lucrărilor, la alte obiective decât cele aflate în programul Adoptă o Casă.

ADOPTĂ O CASĂ LA ROȘIA MONTANĂ

ALTE ACTIVITĂȚI

Decernarea Premiului Costa Carras pentru programul *Adoptă o Casă la Roșia Montană* (Delphi, Grecia, aprilie 2023).

Prezentarea rezultatelor programului *Adoptă o Casă la Roșia Montană* în cadrul European Heritage Summit (Veneția, Italia, septembrie 2023).

Participare și prezentare a programului la European Heritage Hub (Belgrad, Serbia, mai 2023).

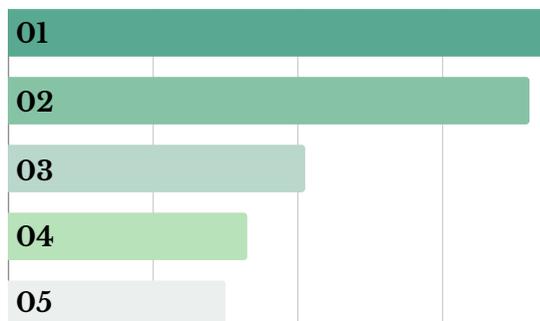
Participare / prezentare în cadrul European Heritage Hub Community of Practice Forum (Veneția, Italia, septembrie 2023).

BUGET

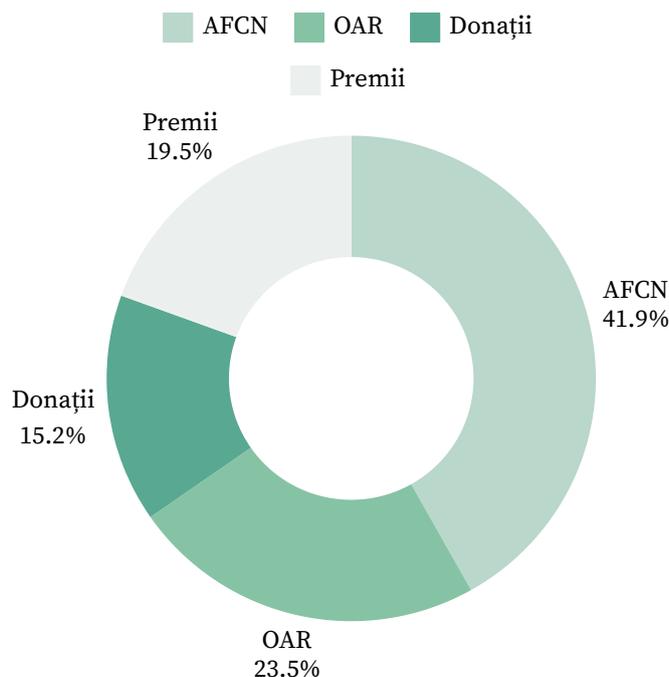
Bugetul total al campaniei 2023 a programului Adoptă o Casă, provenit din granturi, donații individuale și premii: **250.292,79 lei**

TIPURI DE CHELTUIELI

1. Organizare de șantier, ateliere și funcționarea bazei de voluntari (utilități, transport, cazări, utilaje, scule, consumabile șantier)
2. Materiale de construcție
3. Alimente
4. Onorarii colaboratori / meșteri
5. Onorariile echipă de proiect (donate integral către bugetul programului)

SURSE DE FINANȚARE

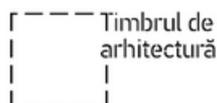
Campania 2023 a programului Adoptă o Casă s-a derulat cu sprijin financiar oferit de AFCN / Administrația Fondului Cultural Național (104.750,79 lei) iar activitățile Școlii de Vară ARA sunt sprijinite de OAR / Ordinul Arhitecților din România, prin Timbrul de arhitectură, prin programul dedicat școlilor de vară, derulat în parteneriat cu Prince's Foundation (58.752 lei).

Donațiile individuale au fost în cuantum de 38.080 lei. **Premiul Costa Carras**, primit de organizația noastră în 2023 a însemnat 10.000 euro (48.710 lei).

PROIECT CO-FINANȚAT DE

ORDINUL
ARHITECȚILOR
DIN ROMÂNIA

COSTA
CARRAS
European
Citizens Award

FOR THE SAFEGUARD OF ENDANGERED
CULTURAL AND NATURAL HERITAGE

2023

 Roșia Montană, nr. 391
jud. Alba, România

 +40 731 383 333
contact@adoptaocasa.ro

 www.adoptaocasa.ro

 fb.com/adoptaocasa

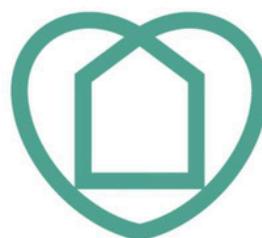
Donează!

Asociația ARA / CIF: 18876357
[Arhitectură. Restaurare. Arheologie]

RO37 RNCB 0484 1592 1710 0001

PayPal: contact@adoptaocasa

Mulțumim voluntarilor,
colaboratorilor, finanțatorilor și
donatorilor, meșterilor locali și
comunității din Roșia Montană,
precum și tuturor celor care au
participat, într-o formă sau alta, la
activitățile programului nostru în
2023!

Adoptă o Casă
LA ROȘIA MONTANĂ

ECHIPA
PROGRAMULUI
ADOPTĂ O CASĂ LA
ROȘIA MONTANĂ

dr. arh. Virgil Apostol
ing. Ștefan Geantă
arh. Claudia Apostol
arh. Nicoleta Marian
arh. Ioana Suceava
Andrei Szekely
Andi Jurca

Adoptă o Casă la Roșia Montană
un program inițiat de asociația
ARA - Arhitectură. Restaurare. Arheologie
în 2012